

Banedanmark udelod vigtige detaljer om miljøbrøler i notat til Folketinget

Folketinget har afkrævet Banedanmark en forklaring på, hvad der skete, da en entreprenør på den nye bane mellem København og Ringsted i løbet af sommeren 2015 kørte 72.000 ton jord forurenet med byggeaffald ud på en mark, selvom der kun var tilladt at flytte ren jord. Men Banedanmarks notat udelader flere vigtige oplysninger. (Illustration: Køge Kommune)

Kommune måtte true Banedanmark til at fjerne 72.000 ton forurenet jord fra en mark. Det fik Folketinget bare ikke at vide, da Banedanmark skulle forklare sig om sagen.

Af Ulrik Andersen

[Følg @UAndersen](#)

13. mar 2018 kl. 08:53

Banedanmark står bag en Danmarkshistoriens mængdemæssigt største jordforureningssager. Sådan lød anklagen i en henvendelse sendt til Folketingets udvalg for transport, bygninger og boliger i december og omdelt februar.

Brevets afsender var advokat Steffen Olsen-Kludt, der repræsenterer flere af de grundejere, der er blevet påvirket af anlæggelsen af en ny dobbeltsporet jernbane mellem København og Ringsted.

»De nærmere omstændigheder her var, at Jens Størner kom forbi sin datters og svigersøns ejendom - og han kunne her tilfældigt konstatere, at den jord, som blev kørt på en vold, var stærkt forurenet og anmeldte forholdet til kommunen. Kommunen kunne konstatere det samme, og Banedanmark måtte efterfølgende bortkøre 170.000 ton jord,« forklarede advokaten i brevet.

Banedanmark afkrævet forklaring

Udvalget bad transport, bygnings- og boligminister Ole Birk Olesen (LA) om at kommentere henvendelsen, og hans svar tog form af et notat, som Banedanmark allerede havde sendt til ministeriet i midten af januar.

Men Banedanmarks version af forløbet lød noget anderledes end advokatens.

I notatet til Folketinget skriver Banedanmark, at de kunne konstatere, at der var tegl i den tidligere landbrugsjord. At der også var mange andre typer byggeaffald fik Folketinget ikke at vide.
(Illustration: Privatfoto Jan Og Anita Pedersen)

»I forbindelse med jordflytningen blev der fra den lodsejer, der skal overtage området, forespurgt til jordens indhold. Det blev undersøgt af Banedanmark, som kunne konstatere, at der var tegl i den tidligere landbrugsjord. Dette blev anmeldt til Køge Kommune iht. jordflytningsbekendtgørelsen. På trods af, at tegl ikke betragtes som jordforurening, besluttede Køge Kommune, at jorden skulle fjernes fra området, hvilket Banedanmark accepterede.«

Ifølge Banedanmark var der desuden 'kun' tale om 72.000 ton jord.

Fejl og udeladelser

Det er imidlertid flere fejl eller udeladelser i Banedanmarks version af forløbet. Det viser en gennemgang af Køge Kommunens telefon- og tilsynsnotater om sagen, som Ingeniøren har fået tilsendt af kommunen.

Læs også: Miljøbrøler: Banedanmark tvunget til at fjerne 72.000 ton jord

Køge Kommune havde nemlig givet tilladelse til, at Banedanmark flyttede en del jord i forbindelse med anlægsprojektet. Blandt andet skulle et område med blødbund nær Bjæverskov vest for Køge opgraves og erstattes med en mere stabil jordtype. Blødbundsjorden havde Banedanmark fået lov til at placere på en mark, hvorefter den skulle tildækkes med et muldlag, så marken kunne dyrkes igen. Forudsætningen i godkendelsen var, at der var tale om ren jord.

Men blødbundsområdet viste sig at gemme på en gammel mergelgrav, som et nærliggende teglværk havde fyldt med murbrokker, plastik, byggeaffald og gammel jern. Alligevel kørte Banedanmarks entreprenør ton efter ton af jorden ud på marken, selv om det var tydeligt, at der ikke var tale om ren jord. Og Banedanmarks tilsynsfolk opdagede ingenting.

Kommunen - ikke Banedanmark - krævede stop

Den første unøjagtighed i Banedanmarks forklaring er, at lodsejeren ikke henvendte sig til Banedanmark med et spørgsmål om jordens indhold. Lodsejeren havde derimod snakket med Køge Kommunes miljøfolk, der tilfældigt var kommet forbi området, og fået dem til at se på jorden.

»I den oplagte jord sås mange murstens stykker, noget plast og enkelte asfaltstykker. Der var efter kommunens vurdering tale om oplæg af fyldjord med meget byggeaffald,« står der i det tilsynsnotat, som medarbejderen fra Køge Kommune oprettede, da hun var tilbage på kontoret fredag den 24. juli 2015.

Kommunen krævede arbejdet stoppet, og at jorden blev undersøgt. Det var altså ikke Banedanmark, der af egen drift gjorde Køge Kommune opmærksom på problemet.

Plast og forureningsrisiko ikke nævnt

I notatet til ministeriet og Folketinget skrev Banedanmark, at var 'tegl i den tidligere landbrugsjord,' og at 'tegl ikke betragtes som jordforurening.' Men Banedanmark undlod at oplyse om, at der også var plastik, armeringsjern, beton, asfalt og sågar en flere meter lang stålpæl i den jord, der var kørt ud på marken. Desuden fortalte Banedanmark heller ikke om Køge Kommunes begrundelse for at kræve de 72.000 ton jord fjernet. I et telefonnotat dateret 29. juli skriver Køge Kommune:

Læs også: Fuld damp på
København-Ringsted-banen

»Det vil ikke kunne tillades, at fyldjorden fra teglværksgraven anbringes på landbrugsjord. Dette uanset, at der ikke er påvist jordforurening i de fem jordprøver, der er udtaget, da det ikke kan garanteres at jorden er uden 'lommer' af forurening. Opfyldningen i teglværksgraven har ikke været udført kontrolleret. (Der er efter sigende kommet mange forskellige materialer i teglværksgraven i opfyldningsperioden omkring 1970'erne).«

Så der var beviseligt mange andre typer affald end teglsten i jorden, og der var desuden en begrundet mistanke om, at jorden kunne være foruren.

Banedanmark havde fået tilladelse til at opgrave og flytte ren blødbundsjord ud på marken. Men selv uden jordprøver var det muligt at konstatere, at der også var andet i jorden. Alligevel stoppede entreprenøren ikke arbejdet, og Banedanmarks tilsyn opdagede ikke, at der blev kørt affaldsholdig jord ud på marken. Men det fik Folketinget heller ikke at vide. (Illustration: Privatfoto/Jan og Anita Pedersen)

Banedanmarks accept først efter påbudstrussel

Af den sidste sætning i Banedanmarks forklaring fremgår det, at »Banedanmark accepterede,« at jorden skulle fjernes. Men det fortælles ikke, at Banedanmark først havde forsøgt at få lov til at lade jorden ligge, ved at tilbyde at sortere den - i øvrigt et bemærkelsesværdigt tilbud al den stund, at entreprenøren oprindeligt hævdede, at man allerede havde udsorteret byggeaffaldet, inden det kom ud på marken.

Læs også: Gynger og karruseller holder København-Ringsted på sporet

Det fortælles heller ikke, at kommunens medarbejder ifølge tilsynsnotatet måtte gøre »opmærksom på, at Køge Kommune overvejer at sende et varsel om påbud til Banedanmark om at få fjernet den tilkørte fyldjord fra udsætningsområde W-SAP-13,« da Banedanmark ikke umiddelbart var indstillet på at køre den affaldsholdige jord væk igen.

Banedanmark: Vi har bare forkortet forklaringen

Ingeniøren har spurgt Banedanmark om, hvorfor der er så mange afvigelser mellem forklaringen i notatet til ministeriet og Folketinget og Køge Kommunes dokumentation af sagsforløbet.

Til det svarer Banedanmark i en mail:

»Den konkrete formulering skyldes kun ønsket om en kortfattet forklaring i notatet. Der er således ikke tale om en fejl, men en bevidst forenklet sagsfremstilling i notatet.«

Banedanmark: Kommunen har ret

Til Ingeniørens spørgsmål, om der er deciderede fejl i Banedanmarks notat, og hvorfor, svarer Banedanmark.

»Det er Køge Kommunes forklaring, der ord til andet er den korrekte sagsfremstilling, og som nævnt ovenfor, så var det for at give en kort forklaring af forløbet, at notatet blev udformet, som det gjorde. Det væsentlige var her, at forureningen blev konstateret, og at der blev taget hånd om sagen efter lodsejers henvendelse. Da kommunen henvendte sig som beskrevet i kommunens notat, undersøgte Banedanmark naturligvis selv forholdet, som det fremgår af Banedanmarks notat.«

Banedanmarks oplysning om, at der er tale om 72.000 ton jord forurenet med byggeaffald - og ikke 170.000 ton, som advokat Steffen Olsen-Kludt skrev - ser ud til at være korrekt.

Emner: Entreprenører, Forurening, Jernbane

Relateret jobannonce: Planchef

Få de daglige nyheder fra Version2 og Ingeniøren. Læs mere om nyhedsbrevene her.

☐ Ingeniøren daglige nyheder	☐ Datacenter & Storage
☐ Version2 daglige It-nyheder	☐ Version2 It-sikkerhed
☐ Jobfinder karrierenyheder	☐ Industri 4.0
☐ Elektronik & IT	

E-mail *

☐ Jeg accepterer brugerbetingelserne

Ved at tilmelde dig accepterer du vores Brugerbetingelser, og at Mediehuset Ingeniøren og IDA-gruppen lejlighedsvis kan kontakte dig om arrangementer, analyser, nyheder, tilbud mm via telefon, SMS og email. I nyhedsbreve og mails fra Mediehuset Ingeniøren kan findes markedsføring fra samarbejdspartnere.

JA TAK, TILMELD MIG NYHEDSBREVET

Steffen Olsen-Kludt

Fra: Kirsten Holt Laursen <kirsten.holt.laursen@koege.dk>
Sendt: 5. august 2015 15:08
Til: Steffen Olsen-Kludt
Cc: Bjarne Bringedal Svendsen; Kathrine Bach Pedersen
Emne: SV: Aktindsigt - jorddeponering

Til Steffen Olsen-Kludt

I forlængelse af tidligere fremsendt mail, hvor jeg lovede at vende tilbage med yderligere svar.

Hermed svar på anmodning om "aktindsigt i de evt. undersøgelser, der har været vedrørende alternativ placering af jordvolden herunder prisberegning ved bortkørsel m.v." Jeg har forhørt om Køge Kommunes andel i placering af udsætningsområder og overskudsjord.

Da Jernbanen København – Ringsted er omfattet anlægs lov nr. 527 af 26/05/2010, er Køge Kommune ikke myndighed.

Køge Kommune har dermed ikke skullet godkende placering af udsætningsområder og overskudsjord.

Ovennævnte anmodningen om aktindsigt må derfor stå ubesvaret, da der ikke er nogen sag.

Med venlig hilsen

Kirsten Holt Laursen

Miljø
Teknik- og Miljøforvaltningen
4600 Køge

kirsten.holt.laursen@koege.dk
www.koege.dk

KØGE KOMMUNE

Her udvikler vi Køge

Se mere her >

KØGE KOMMUNE

Rapporter fall Om Cooritas

COVIT/Gesundheitswesen

200 m